

SØLIEUTENANTSELSKABET

København, d. 27-2-42.

Til

Chefen for Minefartøjet "Løngren" 28/2 Mjøse 1/3 1942.

Vedlagt tilstilles 1 Eksemplar af Foredrag afholdt i Sølieutenant-

Selskabet den 24/2 1942: Kaptajnlejtnant el. Schmidt:

Betraktningen over Uddannelsen af Underbefalingsmænd samt Indlæg fra Kommandørkaptein Haalund og Orlogskaptajn Staalise til Cirkulation blandt de med Skibet udkommanderede Søofficerer, der er

Medlemmer af Selskabet.

Foredraget bedes ved Chefens Foranstaltning videresendt til Chefen for Minestrygeren

"Søbjærken", inden til Chefen for Minestrygeren "Søbjærken" eller retourneret inden 14 Dage fra ven og "Springeren" samt Chefen for Bevogtningsfartøjet "Makrelen" Modtagelsesdatoen.

9/3 Chefen for 1942

2' Minestrygergruppe

M. Thiblum

For Formanden

Chr. Nielsen

Formand

Selskabets Sekretær

13/3 Chefen for 1942

Minestrygeren Søøyen

Leik Zerk

Langhøen

17/3 Bevogtningsfartøjet Makrelen

Fingur Soler

1
Kaptajn Løjtnant H. Schmidt.
Søndag den 24. Februar 1942.

Mine Herrer!

Vi kan ikke tænke os vor Flaade uden Ubfm. Fra de tidligste Tider har der existeret et saadant Korps, som dannede Forbindelsen mellem Officererne og Besætningen; et Korps, der gennem Tiderne som Holmens faste Stok og med Nyboder som Højborg i alm. Omdømme kom til at danne en saa betydningsfuld Del af Flaaden, at det sikkert i allerhøjeste Grad har været medvirkende til at skabe og bære den Popularitet, som Flaaden besad i Aarhundreder.

Ubfm.'s Stilling indenfor Flaaden har i den sidste Snes Aar været underkastet saa store Forandringer, at det vil være naturligt at gøre sig klart, hvilke Forandringer man egentlig stiller til en Ubfm.

Efter min Mening skal denne "ideale Ubfm." være en baade militært og alment veluddannet Mand, der som Folkenes daglige Leder saavel ved sin Kommando, som ved det gode Exempel og naturlig Myndighed opretholder Disciplinen og den rette militære Tone. Han maa endvidere med Ansvarsfølelse kunde bestride visse selvstændige hverv, og han maa indenfor sit Speciale have saa mange Kundskaber, at han der kan arbejde sikkert og selvstændigt. Overfor sine foresatte maa han være loyal og pligtopfyldende, saa at disse i Vished om at deres Ordre bliver udført og Detailtjenesten passet, med større Koncentration kan udføre deres egentlige Gerning.

Nærmest ved dette Ideal kommer vistnok de gamle Underofficerer - d.v.s. de fra før 1922. Jeg antager, at det er gaaet de fleste yngre Officerer ligesom det er gaaet mig, at de fra deres første Dage i Marinen har hørt de gamle Underofficerer bedømme som baade dygtige og praktiske Mænd, der med Liv og Lyst og ofte med god psykologisk Forstaaelse af Folkene opretholdt god militær Disciplin om Bord samtidig med, at de kendte deres Tjeneste til Bunds og passede den godt; at disse Underofficerer tillige udgjorde et Korps med egne Traditioner og et Korps, hvor Sønnen ofte satte en Ære i at følge i Faderens Fodspor, det fik os kun til yderligere at undre os over den store Forskel mellem før og nu. Nu kan det jo være, at Glorien om de gamle Underofficerer i Tidens Løb er kommet til at straale stadig ^{stærkere} ~~stærkere~~, for der maa vel ogsaa iblandt dem have været sorte Faar, som det bare ikke er særligt morsomt at fortælle Historier om, men dog tror jeg som sagt, at vi den Gang havde et Underofficerskorps som arbejdede til alles Tilfredshed.

Det blev i 1922 afløst af Dæksofficer^{erne}~~erne~~, hvor Mændene ganske vist var de samme - det var stadig Holmens faste Stok - men Aanden var ved at blive en anden; den gamle Loyalitet var traadt tilbage for ~~den~~ mere demokratiske, rethaveriske Tendenser, og Korpsaanden blev afløst af Organisationsvældet.

^{Forvandlingen} Man kan undre sig over, at det gik saadan, og at ~~den~~ skete paa saa relativ kort Tid, men Verdenskrigen og Aarene nærmest efter den, har paa mangfoldige andre Omraader vist lignende Resultater. I Hæren forsvandt den gamle Underofficerstype ogsaa, og i de andre Etater ja, praktisk taget overalt i Landet - oplevede man, at Mennesketypen forandrede sig; Manden som før var stolt af sin Gerning og trofast mod sin overordnede eller mod sin Mester, blev utilfreds og misundelig og krævende.

Da endvidere Dæksofficerernes gode og grundige Uddannelse efterhaanden blev mere og mere indlysende overflødig god og overflødig grundig i Forhold til den Tjeneste, de bestred, stod det de fleste klart, at en ny Ordning maatte komme.

Det skete ved Ordningen af 1932, som for Ubfm.'s Vedkommende blev den største Omvæltning, denne Katagori endnu har været ude for. Bittert var det at se saa mange gode og erfarne Mænd forlade Marinen - men sket er sket - og den Løsning af Ubfm.sproblemet, som da blev ført ud i Livet, begynder vi nu efter 10 Aars Forløb - og efter visse væsentlige Forbedringer - at kunne se Resultaterne af. Det er vel en kendt Sag, at der rundt om i Skibene og i Messerne langt fra udtrykkes lutter Tilfredshed med Ubfm. - Lad mig her indskyde, at jeg med Ubfm. mener Kvtm. og Ukvtm., idet Glosen Ubfm. nemlig ikke eksisterer i Søværnet - men hvad Kritikken angaar tror jeg dog, at meget af den vilde forstumme, hvis de Kritiserende anede blot Fjerdedelen af de Vanskeligheder, det Udvalg har haft at strides med, som behandler Uddannelsen af Ubfm. Udvalget har faaet Navnet:

"Udvalget vedrørende Planlæggelse af Søværnets Uddannelse af menige af Stammeskabet og Personal af Underkvartermester-og Kvartermester-Gruppen";

^{dette} ~~det~~ er et langt Navn, og det vilde jo være blevet mere overskueligt, hvis man havde kunnet bruge Betegnelsen Ubfm. Selv er jeg ikke Medlem af dette Udvalg, men jeg har haft Lejlighed til at gøre mig bekendt med Udvalgets Arbejde, og jeg er af Udvalgets Formand bemyndiget til at omtale en Del heraf i Aften. Efter det at dømme, som jeg hidtil har været i Lag med, tror jeg, at Ubfm.spørgsmaalet mere end noget andet Problem er præget af uforsonlige Meningsforskelle og mod-

stridende Krav og uopnaaelige Idealær.

1932-Ordnningen brød paa afgørende Maade med Fortiden derved, at den ved siden af de værnepligtige Mandskab indførte Stammandskabet, og at Ubfm. fremtidigt skulde rekruterer herfra.

Princippet at opdrage 14-Aars Drengene til Underofficerer paa en særlig Elevskole blev altsaa forladt, og det er ganske interessant at se, at vi i saa Henseende staar paa Linie med flere andre Lande - først og fremmest Sverige, men ogsaa Holland og Tyskland for en halv Snæs Aar siden; ~~og~~ for dem, der anser Nedlæggelsen af den gamle Elevskole for at være et af di største Fejlgreb, der blev begaaet i 1932, ligger der vel ogsaa nogen Trøst heri.

Grunden hertil er vel overalt den, at de stedse stigende tekniske Krav til Besætningerne gjorde det nødvendigt at overgaa til hvervet Mandskab - Stammandskab - i Stedet for vpl., og at det saa blev ganske naturligt at uddanne de bedst egnede af Stammandskabet til Ubfm. - dels for paa den Maade at skabe bedre Tilgang til Stammandskabet, fordi dette saa faar Udsigt til at ~~skabe~~ ^{skabe} sig en Livsstilling, men ogsaa fordi man paa Grundlag af det gode Kendskab man erhverver sig til Bfm.-emnerne igennem deres Tjeneste som menig bør kunne være i Stand til at afgøre, hvem man ønsker antaget som Bfm.

Uddannelsen af vort Stammandskab er nu forsaavidt kommet i faste Rammer. I de gøst 2 Aar, hvor Manden er Math-Elev, er han den første Del af Tiden paa Skole eller paa Skoletogt, og den sidste Halvdæl af Tiden til Tjeneste og yderligere Uddannelse paa sin Møbiliseringspost og kan derefter antages som Math i 3 til 5 Aar; imod Slutningen af denne Periode kan de bedst egnede komme paa Skole og blive Ukvtm. - de andre bliver hjemsendt.

Man kan indvende imod denne Uddannelse at vi maaske har for lidt Glæde af de Folk, vi ofrer saa megen Tid og saa mange Penge paa; ganske vist kan vi ved Mobilisering eller lignende faa dem af dem ind igen, som endnu er i den vpl. Alder, men hvem tør mere regne med Krigserklæringer paa saa langt Varsel, at man kan naa at mobilisere i den gammeldags Forstand. Der er ogsaa visse Mather, som udover den fælles Uddannelse maa have megen og langvarig Specialuddannelse; f. Eks. Afstandsmaalere, saa at den Tid, de kan gøre Nytte i deres specielle Stilling blev yderligere nedsat.

Grunden til, at man ikke vil holde dem inde læn- gere, er vel først og fremmest den, at man aligevel ikke kan holde dem inde for Livstid, da man herved vilde faa Folk, der blev altfor gamle i Gaarde og daarligt vilde kunne finde sig i Forholdene o/b. Man bliver altsaa tvunget til at sætte dem paa Gaden, og dette kan man daarligt forsvare at gøre med Folk i en højere Alder end ca. 24 Aar - og hvis man gjorde det, vilde antagelig Tilgangen til Stammandskabet ogsaa aftage, saa selv om det vilde være fristende at drage endnu nogle Aars Nytte af Matherne, lader dette sig næppe gøre.

Om selve Uddannelsen af Matherne vil det være paa sin Plads at nævne, at den formentlig vil blive betyde- lig bedre, naar den planlagte Kaserne for Mather og Elever bliver bygget, idet de unge Mennesker-eller Drengene, som man- ge af dem er - da vil komme under gode og ensartede Forhold, og med et fast Hjemsted, hvor de vil have Mulighed for at komme til at føle sig som et Korps, hvilket ikke er muligt under de lidt tilfældig Indkaseneringsforhold, der raader i Øjeblikket, hvor Math-Skolerne næsten altid vil være i Vejen og hvor Mather og Elever bor sammen med de værnepligtige., som de ellers hverken i Uddannelse eller Tjeneste har noget tilfælles med.

Naar en Gang den Kaserne kommer, tror jeg ikke at Uddannelsen af Stammandskabet efter den gældende Søværnsord- ning vil kunne blive stort bedre - at Aanden iblandt Stam- mandskabet skal og maa blive bedre, er en anden Ting, som jeg senere skal vende tilbage til; jeg beskæftiger mig fore- løbig blot med deres Uddannelse, som jeg altsaa efter Opret- telsen af en permanent Mathkaserne vil anse for tilstrække- lig god til sit Formaal.

Men jeg anser den ikke for at være nogen god Bfm.Uddannelse, og som saadan maa vi betragte den,saalænge Ubfm. skal rekruterer herfra, og dette maa anses for en Nød- vendighed, da man ellers ikke kan forvente tilstrækkelig Tilgang til Stammandskabet. Selcom an Gang i Fremtiden de værnepligtiges Antal i Skibene bliver saa stærkt reduceret, ~~maa~~ at Eleverne og Matherne i deres Tjenestetid paa Skolen og i Skibene kun kommer sammen med deres jævnyrdige, saa at intet Hensyn behøver at tages til Folk med højst 8 Maaneders Tjenestetid, er det dog en daarlig Bfm.Uddannelse at være menig i ca. 5 Aar,og i den Tid kun at have gjort menigs Ar- bejde uden at have øvet Kommando eller være sat til Arbejds- leder i noget større Format.

Det er her, den vægtigste Kritik af de yngre Ukvtm. sætter ind; de har som oftest meget daarligt Tag paa Folkene - de forstaar naaske selv at bestille noget, men har

ikke Begreb om at faa andre til det; deres militære Form og Tone har heller ikke den forbilledlige Karakter, man burde forvente af en Befm. I det hele taget kan man vel sige, at de ikke er modne som Befalingsmænd; deres Autoritet overfor de menige er for ringe og deres Ansvarsfølelse ligesaa; de føler sig ~~WU~~ - og opfører sig ~~MAKKEK~~ ogsaa ofte - som en Slags Overmather, og er - hvor det ikke direkte forlanges af dem - saa temmelig uinteresserede i Skibets Tjeneste og aldeles blottede for Initiativ.

At f.Eks. Vagtassistenten ikke alene skal paase, at Udkiggen er vaagen, men ogsaa bør være interesseret i at han holder godt Udkig - det har mange af dem aldrig opdaget.

Selvfølgelig kan man ikke forlange Rutine af en nybagt Befm., og selvfølgelig ar der ogsaa blandt Ukvtn. baade daarlige Folk og gode Folk, men jeg mener dog - sammen med mange andre - at de daarlige Elementer iblandt dem findes i saa stort et Antal, at der bør gøres noget for at forbedre deres Standard.

Nu er det jo saaledes, at god Uddannelse alene ikke skaber den gode Befm., der kræves dertil ogsaa visse Karakteregenskaber, som næppe kan bebringes selv paa nok saa lange og nok saa gode Skoler. At disse Egenskaber er til Stede hos den vordende Befalingsmand, maa man da saa vidt muligt sikre sig ved at udvælge med Kræsenhed iblandt Emnerne - og her skulde det maaske netop være en Fordel at have Bedømmelser for 4 á 5 Aars Tjeneste som Elev og Math til Vejledning.

Naar der da blandt de nuværende Ukvtn. er saa mange af saa rel.daarlig Kvalitet, skyldes det formentlig ogsaa, at der har været for faa at gøre Udvalg af, og at Mangel paa Befalingsmænd har krævet, at saa mange som muligt blev antaget til Uddannelse - men med den store Tilgang, der nu er, gaar vi saa forhaabentlig lysere og bedre Tider i Møde.

Selve Uddannelsen til Ukvtn., som for Tiden finder Sted paa en halvaarig Skole i Land, mener jeg, vilde vinde kolossalt i Effektivitet, hvis den blev suppleret med et Skoletogt af ca. 3 Maaneders Varighed.

Skoleskibet burde have en saadan Størrelse, at Eleverne paa Ukvtn.Skolen vilde kunne udgøre næsten hele Besætningen; de burde komme o/b lige efter at have bestaaet Eksamen i Land, og man vilde i Løbet af et 3 Maaneders Togt kunde faa dem afpudset, saa at de blev bedre skikket til prak-

tisk Tjeneste o/b. Man maatte vel nok kunne faa omsat noget af al den teoretiske Viden, som de er blevet proppet med paa Skolen til solide praktiske Erfaringer, og man maatte kunne give dem langt større Sikkerhed over for mange af de Problemer, som en nybagt Befm. uvægerligt maa støde paa o/b, selvom han ogsaa til Eksamen har faaet 7 i Rullereglementet.

Især vilde man vel have en Chance for at gøre dem bedre anvendelige og mere sikre som Vagtassistenter, deres vigtigste Fag og vistnok den Disciplin, hvor de trænger til mest Afstivning. I Parantes bemærket burde man vel ogsaa til Gavn for deres Undervisning og saaledes til Gavn for Tjenesten udarbejde den "Instruks for Vagtassistenter", som mærkeligt nok ikke findes. *Vi har Instruks for Vagtkapten, og vi har Instruks for samtlige Poster paa Vagtskiftet som ikke nogen for Vagtassistenter.*

Paa dette Skoletogt maatte vel ogsaa kunne give dem en god Uddannelse som Fartøjsførere, hvad de nemlig bortset fra lidt Roning heller ikke faar paa Ukvtn.Skolen - det er der sikkert mange af de Herrer, der sørgelige personlige Erfaringer for. Hvis saadan et Skoleskib f.Eks. kun gik i Havn hver 3die Uge, vilde alene Fartøjstjenesten med Landlovsfartøjer kunne give store Resultater - vi er jo her i den Situation, at værre end det er, kan det daarligt blive. Man vilde jo ogsaa kunne give dem Praksis som Banjermester, Lastmester, Forbrugsregnskabsfører, Pengeregnskabsfører o.s.v. f.Eks. for en Uge ad Gangen i hver af disse Stillinger

Man maa jo nemlig huske, at mange af disse Folk har haft besynderlige og lidet udviklende Udkommandoer som Math; en Artillerist, som har været Afstandsmaaler, og som kun lejlighedsvis og især paa Hundevagten deltager i Vagtskiftets Tjeneste, er ikke godt udrustet som Befm., og det er heller ikke en Matros, som har sejlet det sidste Aar med en A-Kutter. Heller ikke de Folk som kun har gjort Tjeneste i UB, særlig sikre og anvendelige om Bord i andet Skib - ihvert Fald ikke det første halve Aars Tid. En Prov. ~~MAKK~~ Ukvtn., der modtager sin første Udkommando som Hovmester, har ganske vist lært baade teoretisk og praktisk Hovmestertjeneste, og han har aflagt Besøg baade i Kødbyen og paa Kongens Bryghus, men i Skibet kender han kun Kabyssen og har aldrig sat sine Ben andre Steder.

Der kan sikkert nævnes mange lignende Tilfælde, som viser Nødvendigheden af at afslutte Ukvtn.Skolen med et Togt. Det er daarligt for Tjenesten, og det er Synd for de unge Ukvtn. selv, at de paa deres første Udkommando i Skib skal begaa alle de Afbrændinger, som ikke skader saa meget i et Skoleskib, der jo nærmest er beregnet til det samme, og hvor de dog i hvert Fald ikke vækker de nye Befm.'s Autoritet overfor de menige. Om det er mangel paa Tid eller Mangel paa Skib eller Mangel paa Penge, der har gjort, at vi hidtil ikke har haft et saadant Skoletogt, ved jeg ikke, men det fore-

kommer mig at være af saa stor Betydning for Marinen at ^{mange} ~~mange~~ Hensyn maa ^{viske} ~~viske~~ - det forekommer mig f. Eks. at være af mindst lige saa stor Betydning for Tjenesten som Reserverkadetternes Skoletogt.

Endnu et Moment, som taler for at afholde dette Skoletogt, er det, at Bedømmelsen af de vordende Ukvtm. bliver langt bedre og retfærdigere - eller for at sige det rent ud, man faar en Lejlighed til at lade de Folk dumpe, som i den praktiske Tjeneste viser sig værdige hertil, for det er vel i høj Grad tænkeligt, at der paa Skolen kommer Mather, som har klaret sig saa hæderligt gennem deres Math-Tid, at de anses for skikkede til Befm., og paa den teoretiske Skole kan man kun bedømme deres teoretiske Kundskaber; deres praktiske Duelighed kan man maaske nære en vis Mistanke til, men give Folk daarlige Karakterer paa Mistanke kan man jo ikke, men hvis Manden saa o/b viser sig at være umulig, kan man til Gavn for alle Parter - og især til Gavn for Tjenesten - undgaa at lade ham spille 3 Aar som Ukvtm.

Bedømmelsen bliver ogsaa retfærdigere, fordi den praktiske Mand her faar en Chance til at hævde sig overfor de mere teoretiske indstillede. Kender vi ikke alle Eksempler paa fortræffelige Ubefm., som maaske skriver og staver mindre godt, men som paa Dækket er flere Gange deres egen Hyre værd, fordi de har saa dejligt Blik for det væsentlige og forstaar at faa Tjeneste og Arbejde til at gaa som en Leg - saadan en Mand bør man da ogsaa give et lift, selvom han saa ikke kan stave til "TRAVAILLE".

Jeg er gaaet ret grundigt ind paa Ukvtm. Uddannelsen, fordi det er her Springet fra menig til Befm. sker; som Ukvtm. er Manden ikke mere en Brik, man kan flytte rundt med som det nu passer bedst for at faa en eller anden Post udfyldt; man maa nu være klar over, at hvor han sættes ind, vil han i væsentlig Grad komme til at paavirke Tjenestens Gang og præge Disciplinen o/b fordi han er Folkenes daglige Leder i Tjenesten og fordi han baade beboelsesmæssigt og bespisningsmæssigt er Folkene paa sa klos Hold, at Tonen og Sproget blandt Ukvtm hurtigt vil paavirke Tonen paa Banjerne.

Vi maa derfor udvælge dem saa godt som muligt, og vi maa give dem saa god en Uddannelse som muligt. At man ved den nuværende Uddannelse suppleret med det omtalte Skoletogt skulde opnaa den ideelle Ukvtm.'s Uddannelse tør jeg ikke love - men er det ikke Forsøget værd - eller har vi rettere sagt Raad til at lade være med at forsøge det?

Naar Manden saa er blevet Ukvtm. kan han efter først at have gjort Tjeneste som saadan i fra 3 til 6 Aar og efter at være fundet egnet til at komme paa Kvtm. Skole, og efter at have bestaaet denne blive Kvtm. - og dermed pensionsberettiget Tjenestemand; da det vel bl.a. er Udsigten

hertil, som lokker mange af Math--Eleverne ind, er det ganske interessant at se, at det er ca. 10% af dem, der naar dette Maal.

Dét er en uomtvistelig Fordel, at Personellet - før det kommer paa Kvtm.Skole - har gjort flere Aars virkelig Befm.Tjeneste, saa at man gennem Bedømmelserne kan sikre sig, at kun velegnede og velanbefalede Ukvtm. kan avancere til Kvtm. Det skulde jo gerne komme dertil, at Kvtm. fra alle Sider anerkendes som Eliten af vore Ufbm., og at de med Tiden vil kunde føre Holmens faste Stoks glørværdige Traditioner videre.

Den Tid er ikke oprundet endnu, for meget ad den Utilfredshed, der hersker med Ukvtm., gør sig desværre lige-saa stærkt gældende over for Kvtm. Det skyldes vel de samme Grunde, nemlig, at vi paa Grund af Personelmangel har været nødt til at nøjes med de næstbedste fremfor slet ingen Kvtm. at faa, og da vi jo hverken paa 3 eller 6 Aar kommer af med en ikke ønsket Kvtm. har det jo desværre ret lange Udsigter, og det bevirker, at Kvtm.Gruppen i relativt lang Tid vil bære Præg af at være opstaaet som en Art Nødforanstaltning, fordi det paa et vist Tidspunkt var nødvendigt at lade mindre egnede Folk uddanne til Kvtm.

Der er vist især mange, som har sukket over Regnskabsførernes sløje Standard og deres Sprogbehandling og deres Regnefærdighed ligesom den militære Tone blandt Kvtm. og deres Maade at behandle Folkene paa ofte lader meget tilbage at ønske; ja, selv noget saa elementært som Tjenesten som Vagtassistent kan ikke altid af en Kvtm. forudsættes at være opfattet paa den rette Maade. Naar man f.Eks. flere Steder er af den Formening, at en Udkigstjeneste ikke er effektiv, hvis ikke Vagtchefen er paa Dækket, kan man vist roligt sige, at Vagtassistenten ikke opfylder de Krav, man maa kunne stille til ham.

Uddannelsen til Kvtm. er hidtil sket paa en teoretisk Skole af 1/2 Aars Varighed, men fra April i dette Aar vil denne Skole blive af et ^{*}Aars Varighed; men har saaledes paa indeværende Tidspunkt ikke Erfaringer for denne forøgede Uddannelses Kvalitet.

* helt

Da Uddannelstiden blev fordoblet, blev Resultatet efter nogen Diskussion i det nedsatte Udvalg, at Hovedparten af det tilkomne Timetal blev tildelt Fagene: Dansk - Regning - Engelsk og Tysk - altsaa i overvejende Grad de alment uddannende Fag. Jeg bør vistnok paa dette Sted indskyde, at der foreløbig kun er Tale om et Forslag til en Skoleplan, og at dette Forslag kun tager Sigte paa det kommende Skoleaar, saa at Erfaringer fra dette "Prøveaar" vil

ca. Jule
Lg.

kunne faa Indflydelse paa den endelige Plan for Uddannelsen til Kvtm., men naturligvis har man bestræbt sig for at lave Planen, saa at den skulde kunne faa varig Gyldighed.

Ønsket om at give Kvtm. en bedre almen Uddannelse er blevet støttet fra alle sider, selvom de gamle D.O.'s Uddannelse var altfor overflødig god - vore Ufbm. har jo ikke Brug for at være næsten Styrmand - er der dog vistnok Enighed om, at maneg af de nuværende Kvtm. er paa et lidt for lavt Niveau. Dette er Kvtm. selv klar over - i saa høj Grad endda, at de har været blandt de ivrigste for at faa Standens aandelige Niveau hævet. De motiverer deres Ønske om forbedret almen Uddannelse med, at de gerne vil staa over Gennemsnittet af de menige i Intellectuel Henseende - de hævder, at Befm. gerne skal kunde beherske sit Modersmaal og helst ogsaa paa rigtig Maade kunde udtale ~~sig~~ og anvende de mange Fremmedord, der forekommer i det militære danske Sprog. De henviser endvidere til Bevægelsen "FOLK OG VÆRN", som kaster et stærkere Lys over Befm. som Ungdommens Opdragere og saaledes stiller større Krav til deres Arbejde.

Kvtm.'s Ønske om forbedret Uddannelse møder fra forskellig Side en vis Modstand; man mener, at selvom 1932-Ordningen var daarlig, saa slap man da i hverts Fald af med disse ~~ualmindelige~~ ^{ualmindelige} D.O. og fik i Stedet herfor en Klasse af Ubefm., som ikke kunde tænkes at trænge ind paa Officerernes Omraade; hvis de nu igen bliver højt uddannede Folk, frygter man at faa ~~saadanne~~ ^{saadanne} Misère ~~igen~~ om igen.

At mange Officerer har den Indstilling, ved Kvtm. godt; ved et af Udvalgsmøderne udtalte deres Repræsentant aabentlyst, at denne Frygt er ubegrundet. Kvtm. nærer ikke noget Ønske om at blive hverken D.O. eller Officianter men ønsker blot at Standens sociale Niveau hævet; med nogen Ret hævder de ogsaa, at naar de tidligere D.O. fra flere Institutioners Side saa langt blev foretrukket for andre Kvtm, laa der heri en tydelig Tilkendegivelse af at man ansaa de sidst tilkomne Kvtm. for at være af for ringe Kvalitet.

Det, der især fik mange Officerer til at blive bange for den forøgede Kvtm.'s Uddannelse, var at Kvtm. i deres Ønsker for Uddannelsen øjensynligt tilstræbte at komme Uddannelsen af Hærens Officianter saa nær som muligt - det var saadanne Signaler, som vakte Uro.

At Kvtm. fik bedre Uddannelse i Dansk og Regning gik man uden Betænkning med til. I Parantes bemærket er det en betydelig Forøgelse af Timetallene, der her er foreslaaet; Dansk er foreslaaet sat op til 150 Timer fra 40 og Faget Regning, der paa den gamle Kvtm.Skole havde 40 Timer, er paa den

kommende Skole foreslæet sat op til 200 Timer, samtidig med, at det nu hedder Regning og Matematik. Nu har selv Udregningen af Risikotillæg ikke noget med Matematik at gøre, men i det hele taget gælder det vist om Matematik, at det er svært at sige, hvilken praktisk Brug, man egentlig har for det, der er jo alligevel mange som klarer sig igennem deres Officerstid uden at skulde bruge noget videre Matematik. Og jeg kan berolige med, at man i matematisk Henseende ikke behøver at frygte nogen Konkurrence fra Kvtm., Hovedvægten er for deres vedkommende lagt paa Regning og den Smule Matematik, man haaber at kunne faa bibragt dem, ligger nærmest paa IV Mellems Standpunkt, der er ikke noget med de lange S'er. Jeg kan endvidere oplyse, at det er Hensigten at lade Undervisningen i disse Fag overgaa til civile Lærere, hvilket jeg anser for et stort ^{Fremad} Fremskridt; selvom man kan finde mange militære Lærere, der selv behersker Stoffet, og selvom man blandt dem ogsaa kan finde flere med gode pædagogiske Evner, er det dog en for alle Parter bedre Løsning at lade Undervisningen i de almene Fag overgaa til Lærere, der igennem mange Aars Studium og flere Aars Praksis maa være ganske anderledes vel kvalificerede hertil end militære. Men det kræver, at man faar Lærere, hvis nationale og politiske Indstilling er saadan, at man trygt kan overlade Eleverne til dem i de relativt mange Timer, der bliver Tale om; man har jo ikke det Kendskab til en civil Lærer, som man har til de militære, saa Skolen maa her være meget omhyggelig i sit Valg. Har man saa omsider affundet sig med den Tanke, at Kvtm. skal have mere Dansk og Regning, kommer det som det næste Chock, at de ogsaa skal lære Engelsk og Tysk, for det kan de dog aldrig have haft Brug for i Tjenesten. Og ydermere er det Timetal, som kan afseshertil, for hvert Sprogs vedkommende kun 80 Timer - og da der i hvert Fald i det kommende Skoleaar vil findes Elever, som aldrig før har haft fremmede Sprog, turde det være tvivlsomt, om 80 Timer overhovedet giver et Resultat, der er noget Arbejde værd.

Hertil er der at sige, at man vel i Fremtiden kan regne med, at Kvtm. før deres Indtræden i Marinen har bestaaet Realeksamen eller dog i hvert Fal Mellemskoleeksamen - saa at en Repetition af Engelsk og Tysk i 25 Aarsalderen vil være meget passende, men jeg indrømmer straks overfor evt. Spørgere, at Kvtm. tjenstligt hverken har Brug for Engelsk eller Tysk.

Deres eget Ønske om at opnaa disse Sprogtimer maa da ogsaa udelukkende ses som et Ønske om at højne deres sociale Position. Det er maaske svært for os med vores sproglige Uddannelse at øjne nogen særlig social Højnelse, fordi man har læst 80 Timers Sprog, men det betyder meget for de

Folk selv, og det betyder meget for Kvtm.Skolens Anseelse og dermed for Kvtm.'s Anseelse blandt de yngre Befm. og blandt Stammandskabet, at de har læst fremmede Sprog. Da det endvidere er Hensigten at aabne Mulighed for de flinkeste iblandt dem til at supplere det paa Kvtm.Skolen lærte med Korrespondancekursus el.lign., vil man se, at der bliver en Chance for de interesserede til at komme paa et hæderligt sprogligt Standpunkt, hvor de vil kunne have nogen Nytte deraf.

Foruden de nævnte Fag er der endvidere foreslaaet Undervisning i følgende almene Fag: Fysik og Elektroteknik (80 Timer), Samfundslære (40 Timer), Retslære (20 Timer), Søkrigshistorie (40 Timer), Maskinskrivning (40 Timer) og Pædagogik (10 Timer).

Undervisningen i de militære Fag^{vi} de enkelte Klassers Specialfag er gennemgaaende foreslaaet forøget med 10 á 20 %, saa man vil se, at Hovedparten af det Timeantal, der blev indvundet ved at overgaa til en Kvtm.Skole af den dobbelte Varighed, er blevet tildelt de almene Fag. Jeg anser denne Timefordeling for hensigtsmæssig. I de militære og i Specialfagene drejer det sig for meget af Stoffets vedkommende om en Repetition af det paa Ukvtn.Skolen lærte - eller i hvert Fald om en Gennemgang af Emner, som udvalgte Elever efter 3 til 5 Aars Tjeneste som Befm. maa forudsættes at være nogenlunde inde i, hvorimod de almene Fag i det store og hele er nye for Eleverne.

Hvis man kun lader de bedst egnede blandt Ukvtn. komme paa denne Skole, tror jeg, at Resultatet vil blive godt; jeg tror, at Kvtm. efter Gennemgang af den vil være godt inde i deres Tjeneste og sikre overfor de Problemer, der kan møde dem der, og jeg tror, at den udvidede Undervisning i de almene Fag vil give dem større "teoretisk" Sikkerhed, jeg mener hermed mindre Frygt for og en mere naturlig Indstilling overfor de mange Skrivelser og Reglementer, som heller ikke en Kvtm. kan undgaa.

Og jeg tror ikke, at man med deres forøgede Videnskab i de almene Fag behøver at frygte for, at Kvtm. skal blive for fine, Hærens Officianter kan vist saa nogenlunde regnes for - i intellektuel Henseende - at staa paa et Realiststandpunkt, og da den foreslaaede forøgede Kvtm.Uddannelse trods alt kun rummer godt Halvdelen af det, en Officiant i Øjeblikket lærer, kan vi maaske højt regnet anse vore kommende Kvtm. for Realister.

I Sverige, hvor Udaannelsen i store Træk følger de samme Linier, som hos os, er det Hensigten at Kræve Realeksamen af alle Uoff. og Studentereksamen af alle Off., og

det er tillige Hensigten at lade Undervisningen hertil foregaa paa en Lærestanstalt, der er fælles for alle 3 Værn. Det vil maaske senere vise sig nødvendigt eller praktisk for ^{at} at overgaa til nogen lignende, men i Øjeblikket synes det mig overflødig; Realeksamen eller Mellemskoleeksamen er efterhaanden saa almindelig og saa billig her i Landet, at vi vist godt kan tillade os at gaa ud fra, at en Mand, der vil være Kvtm., selv kan sørge for at møde med en af disse Eksaminer.

Inden jeg forlader Kvtm.Uddannelsen, vil jeg gerne give Luft for nogle Tanker om Fyrbøderne og Frigængerne blandt ~~Ukvtm.~~ ^{Ukvtm.} Ukvtm. Efter 1932 er disse Katagorier blevet Befm. lige saa vel som det dæksuddannede Personel omend med begrænset Kommandomyndighed, og man har givet dem en god militær Uddannelse, og det er absolut rigtigt, for nu ved vi, at Kri- gen kan komme pludseligt og paa alle tænkelige og utænkelige Maader, saa at alle - ogsaa Fyrbøderne og Frigængerne - den Dag, den kommer, maa kunde bruge Vaaben, men højere maa Maalet heller ikke sættes. Det er godt, hvis de lige efter en Skole kan sættes til at være de meniges militære Lærer i begrænset Format, men det maa være Undtagelsen, fordi Mandens daglige Arbejde i alt for høj Grad fører ham bort fra den militære Tankegang.

For Fyrbødernes og Minemekanikernes vedkommende er der dog truffet den særlige Ordning, at de efter ca. 2 Aars Prøvetid bliver Tjenestemænd med Aldersgrænsen 55 Aar; de af dem, der bestaar Ukvtm.Skolen bliver Overfyrbødere, og enkelte af dem Overfyrbøder I, hvilket vil sige Kvtm., men i begge Tilfælde med Aldersgrænsen 60 Aar; der er meget i denne Ordning, der rent teoretisk fprekammer mig saa til talende, at det maa kunne overføres til Frigængerne, d.v.s. Proviant-, Sanitets-, Artillerimek., - Skibbygger- og Intendanturpersonel.

Den Fare, det kan være blandt det dæksuddannede Personel, at have menige eller Ubefm. i de lavere Grader, som bliver for gamle i Gaarde, synes jeg ikke er til Stede blandt Frigængerne, da de jo altid vil være paa ret isolerede og selvstændige Poster, hvor tillige Mandens militære Charge er ret underordnet.

Jeg mener, at Stillingerne med de mange Snore, d.v.s. Kvtm. II og I samt eventuelt Materielmestrene, bør være forbeholdt det dæksuddannede Personel - altsaa Personellet med den udstrakte Kommandomyndighed. Jeg har det Indtryk, naar man ser Folk af Frigængerkategoriene, der er blevet Kvtm. II eller maaske endda Kvtm. I, at deres høje militære Charge mere skyldes, at de har skullet have en højere Hyre, eller at de skal holdes inde nogle Aar endnu, end at man egentlig har ønsket at give dem en af de højeste

militære Grader, en Ubefm. kan naa.

Jeg vil derfor tro, at en Ordning ⁱ med Lighed med den, der findes for Fyrbøderne og Minemekanikerne, vilde give renere og klarere Linier for de omtalte Katagorier, samtidig med at man vilde faa Mulighed for at reducere Antallet af Snore en Del, hvilket jo nok kan tiltrænges i flere af vore Skibe. Og hvis man saa tillige kunde kalde Proviantmatherne for Kokke og Sanitetsmatherne for Sygepassere, vilde 2 af de mere krøllede Betegnelser være erstattet af dejlig klare og tydelige Benævnelser - ogsaa en Fordel.

Det bør maaske ogsaa i samme Forbindelse overvejes, om ikke Torpedopersonellet rettelig burde henregnes til Frigængerne og f. Eks. kaldes "Torpedomekanikere". De rekrutteres for Tiden Maskin-Matherne i UB og er saavel i deres Oprindelse som i deres Uddannelse og Anvendelse væsentligst Mekanikere. Det er mit Indtryk, at de er kommet til at tilhøre det "dæksiddannede Personel", fordi man paa den Konto kunde indtjene en Vagtassistent, men hvis man hylder de "rene Liniers Princip", maa de efter min Mening høre til Mekanikergruppen.

Jeg vil kort opridse nogle af mine Ønsker for vore Ubefm.

Jeg ønsker mig snarest muligt Kasernen for Mather og Math-Elever bygget, fordi vi først og fremmest maa have Grundlaget i Orden; vi kan maaske tillade os at gøre de værnepligtiges Ongivelser spartanske og maaske mindre hyggelige, fordi vi kun ser Manden i 8 Maaneder, men med Folk som er inde i 5 Aar, stiller det sig anderledes; vi maa gøre noget for at hygge om dem, saa at de unge Mennesker ikke lokkes til at tilbringe al deres Fritid paa Beværtning.

Jeg ønsker mig som sagt, at Ukvtn.Skolen maa afsluttes med et Skoletogt, og jeg ønsker mig, at de unge Ukvtn. igen maa blive bluseklædte, fordi det paa en dejlig tydelig Maade angiver, hvor i Skibet, Ukvtn.'s Plads er - og fordi det efter min Mening er langt den fikseste Paaklædning - . Noget nedværdigende i at gaa med Bluse kan jeg ikke se, man har jo dog før i Tiden set Orlogsmænd fra lige saa demokratiske Lande som vort, hvor gamle Ubefm. gik i Bluse uden at ~~det~~ synes at skamme sig over det, og tilsyneladende uden uden at det skadede deres Autoritet.

Jeg ønsker mig, at det maa blive en Selvfølge for vore offentlige Institutioner, at de ved Antagelse af Folk, ^{fortrækker Folk} der har gjort Tjeneste - velanbefalet Tjeneste - i Søværnet. Loven indeholder ganske vist en Bestemmelse herom, men denne Bestemmelse maa indskærpes eller gentages

paa en saadan Maade, at den bliver efterfulgt.

For vore Kvtm. ønsker jeg mig, at den forøgede Uddannelse de nu i Fremtiden vil faa, maa give som Resultat, at de paa deres Tjenestesteder maa udfylde deres Plads til alles Tilfredshed - ikke alene i den Henseende, at de passer deres Tjeneste godt, men især saaledes, at de som loyale og myndige Underledere vil bidrage til at forbedre Disciplinen o/b, og jeg ønsker mig for Kvtm. selv, at de maa naa en saadan Grad af Tilfredshed, at det igen kan komme dertil, at de bliver stolte af deres Gerning og stolte af deres Korps.

Jeg ønsker mig ogsaa, at Officererne maa blive fuldt ud klar over de unge Befm.'s Vanskeligheder, saa at de af al Magt understøtter dem og udvikler dem og selvstændiggør dem i deres Stilling o/b, og ikke ved uopfyldelige Krav eller uforstaaelige Ordre skræmmer dem eller gør dem usikre i deres Optræden.

Endelig har jeg det Ønske, at vore Ubefm. atter kommer til at hedde Underofficerer. Det er sikkert et rent utopisk Ønske, men det vilde være en stor praktisk Fordel; selv det er 20 Aar siden, at Betegnelsen Uoff. blev ophævet i Søværnet, er den dog stadig Mand og Mand imellem den gængse Betegnelse paa en Ubefm., og det tror jeg den vil være ogsaa om de næste 20 Aar . bl.a. fordi den stadig bruges i vore Nabolande Sverige og Tyskland.

Men bortset fra disse mere eller mindre væsentlige Mangler, jeg mener at have paavist her, er der ikke noget i Vejen med vore Ubefm. eller deres Uddannelse. Loven er i det store og hele god nok - i hvert Fald Lovens Bogstav - og der maa nu gerne gaa en Aarrække, inden vi igen laver om paa vort Personel.

Jeg vil afslutte disse mine Betragtninger med at minde om, at vi maa være klar over, at selv om vi bygger Kaserne og faar Skoleskib og bedre Undervisning, nytter det altsammen ikke det fjerneste, hvis ikke ogsaa Aanden iblandt vore Besætninger bliver en anden; hvis ikke Alvoren i Arbejdet og Interessen for Tjenesten tiltager kendeligt, hvis ikke den enkeltes Ansvarsfølelse og hans Respekt for de ældre vokser, hvis ikke Kampaanden og Kappelysten hos Stammandskabet og de menige, naar en anstændig Højde - kort sagt - hvis ikke Viljen til Forsvaret bliver Drivkraften hos hvert enkelt, nytter det hele intet.

Dette hænger nøje sammen med Forsvarsviljen i vort Folk. Vi kan sætte os hen og vente paa, at den igen bliver levende, men bedre var det dog, om hver Mand, der udgaar fra Søværnet, ved, at det kan nytte at forsvare Fædrelandet. Hvis vi naar til det, er vi naaet et langt Stykke

videre, og det er hertil, vi skal bruge vore Ukvtn. og Kvtm.
Dem skal vi give Viljen og Troen, for^{her}de den, følger Resten
af vore Besætninger hurtigt efter. Og vi er^{da} et godt Stykke
nærmere Maalet.